

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Győri Ítéltábla a Bösze-Magyar Ügyvédi Iroda által képviselt **felperesnek** a dr. Tanczi Tibor jogtanácsos által képviselt **I.r.**, az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium által képviselt **II.r. alperesek** ellen közigazgatási jogkörben okozott kártérítés és kártalanítás iránti perében a Vas Megyei Bíróság 2007.évi október 26. napján meghozott P.20.877/2006/57. számú ítélete ellen a felperes részéről 59. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét helybenhagyja.

Köteles a felperes 15 napon belül megfizetni az I.r. alperes részére 10.000,- (Tízezer) forint másodfokú perköltséget.

Köteles a felperes az állam részére az APEH Nyugat-dunántúli Regionális Igazgatóság Illetékfőosztály Szombathelyi Szervezeti Egységének felhívására a felhívásban jelzett időben és módon megfizetni 306.000,- (Háromszázhatezer) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A megyei bíróság az ítéletében a felperes keresetét elutasítva kötelezte a felperest az állam javára 306.000,- forint eljárási illetéknek, az I.r. alperes javára 50.000,- forint, a II.r. alperes javára pedig 10.000,- forint perköltségnek a megfizetésére.

Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy a korábban jogszerű, de alaptalannak bizonyuló, a kártalanítás szempontjából releváns kényszerintézkedéshez az szükséges, hogy a nyomozást megszüntető határozat, felmentő ítélet, az eljárást megszüntető végzés, illetőleg rendkívüli jogorvoslat eredményeképp hozott határozat szülessék és ezen határozatok

által válik később alaptalanná a korábban jogszerű kényszerintézkedés és így válik a kártalanítás esedékessé.

A felperes esetében nem született olyan határozat, amely alapján a korábban jogszerűen elrendelt kényszerintézkedés utóbb alaptalanná vált volna.

A felperest az ellene folyamatban lévő büntető eljárás során vették őrizetbe elfogatóparancs alapján figyelemmel arra, hogy az eljárás során magát az alól kivonta, a tárgyalásokon nem jelent meg.

Az elfogatóparancs kiadását és az őrizetbe vételt követően az előzetes letartóztatását rendelte el a ... Városi Bíróság, amely végzést a megyei bíróság jóváhagyott.

A későbbiek során a büntető eljárásban a felperessel szemben börtönbüntetés került kiszabásra.

A fentiekre tekintettel a felperesnek a kártalanítás iránti igénye jogalapjában alaptalan, mert annak törvényi feltételei a felperes esetében teljes mértékben hiányoznak.

Kiemelte a megyei bíróság, hogy a kártalanítás és a közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránti igény két önállóan érvényesíthető igény, a kártalanítás iránti igény esetében az alperes a II.rendű alperes , míg a kártérítés iránti igény esetében az adott eljáró szervvel szemben lehet érvényesíteni.

Az I.r. alperes jogellenes magatartása körében a felperes hivatkozott arra, hogy vele szemben a **Helység 2-i** és a **Helység 1-i** fogvatartása idején testi és lelki terrort alkalmaztak a I.rendű alperes dolgozói.

A felperest ért testi és lelki terrorra vonatkozóan a felperes a 2007.január 24-i tárgyaláson személyes meghallgatása során tett nyilatkozatot:

- „egy jó sportos alkatú ember megrúgott és két pofont adott"
- „a **Helység 2-i** bántalmazásokra konkrétan csak annyiban emlékszem, hogy a fájdalmat éreztem"
- „lelki terror alatt azt értem, hogy azt mondták nekem, hogy bűdös cigány úgylis megdöglessz, mert te sem adtál esélyt annak akit megöltél" (13.sz.jkv.6.oldala).

A felperes felesége tanúkénti meghallgatása során nyilatkozta azt, hogy „a férjem nagyon rosszul volt, vittük orvoshoz, fájdtotta a fejét, azt mondta a férjem, hogy ott ütötték őt.” (20.sz.jkv.11.o.)

A felperes bántalmazására "A" tanú tett vallomást (20.sz.jkv.8.o.). Ő a felperestől szerzett tudomást a felperest ért bántalmazásokról, a rendőrök által történt verésről **Helység 1-en**. "B", aki a felperes bűntársa volt a ... Városi Bíróság előtt folyamatban volt büntető eljárás során nyilatkozott arról, hogy a „felperesnek kék volt a nyaka, meg az egész teste, a feje, annyira meg volt romolva a testi állapota” (26.sz.jkv. 6.o.).

A tanú azonban már arra nyilatkozni nem tudott, hogy melyik időszakban milyen időtartamig volt a felperessel egy szállító fogdában.

A fenti, felperesi érdekkörbe tartozó tanúvallomásokon kívül a bizonyítási eljárás során adat arra nem merült fel, hogy a felperest a ...megyei fogvatartása alatt testi, illetve lelki terror érte volna.

A bíróság beszerezte a bizonyítási eljárás során a felperesnek a **Helység 2-i** fogvatartása alatt keletkezett fogdaellenőrzésekről a feljegyzést, ebben bántalmazásra utaló bejegyzés nincsen. A ... megyei fogvatartása idején elmeszakértői vizsgálata volt a felperesnek, a bv-intézetbe történt befogadásakor sem volt adat, hogy valamiféle külsérelmi nyom lett volna a felperesen.

"C", az I.rendű alperes Bűnügyi Osztályán dolgozó rendőr, aki a felperes ellen folyamatban volt szám alatti nyomozás vezetője volt, a felperes részéről panaszra nem emlékszik, akkor amikor, mint az ügy előadójának erről tudomással kellett volna bírnia.

A fenti bizonyítékok együttes mérlegelése alapján a megyei bíróság azt nem tudta megállapítani ily módon, hogy az I.r. alperes rendőrei részéről kényszer és fenyegetés valósult volna meg.

Rögzítette a megyei bíróság, hogy a beszerzett szakvéleményben van olyan megállapítás, hogy a felperes depressziójában nagy valószínűséggel és jelentős mértékben közrehatott az átélt lelki trauma, azonban a szakvélemény orvosszakértői szempontból ad választ arra, hogy a felperesnél fennálló betegségeknek milyen rizikófaktorai vannak, az nem feladata az

orvosszakértőnek, hogy az I.r. alperes részéről esetlegesen tanúsított jogellenes magatartásra vonatkozóan megállapítást tegyen.

A szakvélemény feladata, hogy amennyiben a felperes az I.r. alperes részéről a jogellenességet bizonyítja, úgy a jogellenesség és a kár közötti okozati összefüggésre vonatkozóan tegyen nyilatkozatot.

Hivatkozott a felperes arra, hogy I.r. alperes kommandós akció keretében indokolatlan elfogást foganatosított vele szemben.

A beszerzett okirati bizonyítékokból a megyei bíróság kétséget kizáróan megállapíthatónak látta, hogy a ... Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Osztály Bevetési Alosztálya vett részt a felperes és feleségének elfogásában, az kétséget kizáróan pedig nem volt bizonyítható, hogy az elfogásban a ... megyei rendőrök is részt vettek volna.

Ezen felül az, hogy az elfogást a Bevetési Alosztály végzi, az eset összes körülményei alapján a rendőrség mérlegelési körébe tartozó kérdés, mint ilyen pedig nem alapozhatja meg a jogellenes magatartást (BH:2007.187.).

Hivatkozott a felperes jogellenes magatartásként arra, hogy **Helység 1-re** szállították ismeretlen céllal. A megyei bíróság megállapította, hogy a felperes ellen akkor, amikor a ... Városi Bíróság előtt folyamatban volt a büntető eljárás, a I.rendű alperes is nyomozást folytatott és ezen nyomozás során történő meghallgatása céljából került ... megyébe szállításra a felperes. Erre vonatkozóan az okirati bizonyítékok a nyomozati iratok között megtalálhatóak.

Hivatkozott a felperes arra is, hogy kisebb súlyú vagyon elleni bűncselekmény miatt folyt ellene **Helység 3-ban** eljárás, a vele szemben alkalmazott kényszerintézkedés nem volt összhangban a cselekmény tárgyi súlyával és nem volt összhangban arra tekintettel sem, hogy ő a büntető eljárás alól nem vonta ki magát, bírói engedéllyel tartózkodott külföldön.

A fenti hivatkozással kapcsolatban a megyei bíróság egyrészt utalt arra, hogy az I.r. alperes jogellenes magatartását ez az előadás nem alapozza meg abban az esetben sem, ha a felperesi hivatkozások a valóságnak megfelelnek. Ugyanakkor a hivatkozások a valóságnak sem feleltek meg figyelemmel arra, hogy a ... Városi Bíróság előtt folyamatban volt büntető eljárás iratai alapján megállapítható volt az, hogy a felperes a büntető eljárás alól kivonta magát, a büntető tárgyalásokon nem jelent meg, lakcíméről nem volt idézhető, lakcímének felkutatása eredménytelen volt, ezért került elfogatóparancs kiadására sor.

Azt követően pedig, hogy a felperest elfogták, őrizetbe vették, a ... Városi Bíróság elrendelte előzetes letartóztatását is, majd miután az előzetes letartóztatás feltételei nem álltak fenn, az megszüntetésre került.

A fentiekkel kapcsolatban a megyei bíróság utalt arra is, hogy a közigazgatási jogkörben okozott kártérítés iránti per nem lehet tárgya korábban hozott bírósági döntések érdemi felülvizsgálatának, így a felperessel szemben elrendelt kényszerintézkedések vonatkozásában a felperes jogorvoslati kérelmét előterjesztette, a ... Megyei Bíróság arról döntött, ezen jogerős döntés esetleges törvénysértéséről nem hivatott a közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránti perben eljáró polgári bíróság dönten.

Hivatkozott a felperes arra, hogy az I.r. alperes jogellenesen járt el akkor, amikor a szentkirályszabadjai emberöléssel kapcsolatban őt kihallgatta, adatgyűjtést folytatott anélkül, hogy őt az emberölési ügyben meggyanúsította volna.

Az eljárás során meghallgatott tanúk nyilatkoztak arra vonatkozóan, hogy a felperes a szentkirályszabadjai emberöléssel kapcsolatban képbe került, vele szemben adatgyűjtés folyt.

A rendőrségi törvény 63.§. (1) bekezdése alapján azonban a rendőrség jogosult titokban információt gyűjteni. Ezen felül pedig a meghallgatott tanúk arra vonatkozóan nem tudtak kétséget kizáróan nyilatkozni, hogy a ...Megyei Rendőrkapitányság dolgozói folytattak-e a felperessel szemben adatgyűjtést. Így az I.r. alperes jogellenes magatartása ezen tétel vonatkozásában sem állapítható meg.

Mivel pedig a lefolytatott bizonyítási eljárás során a felperes a közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránti általános feltételek közül a jogellenes magatartást bizonyítani nem tudta, a bíróság nem vizsgálta a továbbiakban a speciális feltételt, hogy a felperes kimerítette-e a rendes jogorvoslat lehetőségét.

A jogellenes magatartás hiányára tekintettel nem vizsgálta az elévülés kérdését sem, mivel jogellenes magatartás hiányában a kártérítés követelésének elévüléséről nem lehet szó követelés hiányában.

Az ítélet ellen a felperes fellebbezett, annak részítélettel történő megváltoztatása, a kártérítés jogalapja fennálltának megállapítása iránt, ezt

meghaladóan az összecszerűség vonatkozásában az ítélet hatályon kívül helyezését kérte.

Megismételve az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozatait előadta, hogy a felperes nem adott okot ellene elfogatóparancs kiadására, az előzetes letartóztatás kényszerintézkedés alkalmazására, a veszprémi eljárás elől nem állt szándékában kitérni, a ... megyei eljárás pedig tárgyi súlyánál fogva nem igényelhetett kényszerintézkedést. A I.rendű alperes 1993.május 17-i átiratából következik, hogy valamilyen céllal megkísérelték elérni, hogy felperes ellen kényszerintézkedést alkalmazzanak, mivel nekik a rendelkezésre álló adatok alapján ellene elfogatóparancs kiadására nem volt lehetőségük.

Álláspontjuk szerint a ... Városi Bíróság az I.rendű alperes megkeresésére figyelemmel adta ki felperessel és házastársával szemben az elfogatóparancsot. Ezt támasztja alá az is, hogy még aznap **Helység 1-re** szállították őket és a felperes a perbeli időszakot ott töltötte és került sor vele szemben azokra a kihallgatási cselekményekre, amelyeket a keresetlevelében előadott.

A fentiek egyfajta közvetett bizonyítékként igazolják a felperes állításait, miszerint vele szemben jogellenesen jártak el annak érdekében, hogy sor kerüljön elfogására és utána úgy tartsák fogva ... megyében - a ... bírósági eljárásra utaló elfogatóparancs alapján - hogy nem merült fel adat az azt indokló bűncselekményre.

Pszichés terhelést, a bántalmazás tényét igazolja a felperes előadásán túl az a tény, hogy a felperes egy alkalommal öngyilkossági kísérletet követett el. A felperes, aki ezen kényszerintézkedést megelőzően már többször volt büntetve, hosszabb időt töltött börtönben, ezen alkalmakkor soha semmilyen lelki tusakodásra nem került sor részéről, „jól viseli a bezártságot”, így nincs ok arra, hogy így teljen el a ... megyei fogvatartás. Erre ad választ az orvosszakértői vélemény.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelmei az ítélet helybenhagyására irányultak. Az I.r. alperes álláspontja szerint a megyei bíróság helyesen állapította meg a tényállást, és abból okszerűen levont következtetéssel utasította el a megalapozatlan keresetet.

A II.r. alperes ellenkérelmében előadta, hogy álláspontja szerint a fellebbezés az ítéletet csak az I.r. alperes vonatkozásában támadja, a II.r. alperes vonatkozásában nem.

Ténykérdés, hogy a felperes esetében hiányoznak a kártalanítás törvényi feltételei, ebből következően az elsőfokú bíróság helyesen utasította el jogalap hiányában a keresetet.

A fellebbezési eljárásban a felperes akként nyilatkozott, hogy a fellebbezése mindkét alperes tekintetében megváltoztatásra irányul.

A fellebbezés nem alapos.

Az ítélet tábla álláspontja szerint a megyei bíróság a perben a bizonyítási eljárást a szükséges és egyben elégséges - a felajánlott - körben lefolytatta, az ott beszerzett bizonyítékokat a Pp.206.§-ának megfelelően helyesen, okszerűen, összességükben értékelve helyes tényállást állapított meg, az abból levont jogi következtetésével és indokolásával is az ítélet tábla egyetért.

A II.r. alperest érintő fellebbezéssel kapcsolatban kiemeli az ítélet tábla, hogy a felperest hosszabb tartamú letöltendő szabadságvesztésre ítélték, mint az előzetes fogvatartás ideje, így a II.r. alperes kártalanítási kötelezettségét a Be.580.§. (2) bekezdése egyértelműen kizárja.

Az I.r. alperessel kapcsolatosan pedig teljes körűen osztja a megyei bíróság álláspontját, hogy a felperes nem bizonyította a **Helység 1** fogvatartása idején állított pszichés, illetőleg fizikai bántalmazást, ez ítéleti bizonyossággal nem állapítható meg, ennek igazolására az orvosszakértői vélemény nem alkalmas, hiszen az kizárólag a felperesi előadáson alapuló bántalmazás következményeire tehetett csupán megállapítást. Ezen felül pedig - feltéve, de meg nem engedve - amennyiben igazolt lenne is az esetleges bántalmazás ténye, az ezzel kapcsolatos I.r. alperesi kártérítési felelősséget - mivel nem volt igazolható, hogy a felperes a bántalmazásokat illetően panasszal élt volna - a jogorvoslati lehetőség igénybevételének hiánya okán a Ptk.349.§. (1) bekezdése szintén egyértelműen kizárja.

A ... Városi Bíróság az előtte folyamatban volt büntetőügyben az elfogatóparancsot ok- és jogszerűen bocsátotta ki, ennek következménye volt az előzetes letartóztatásba vétel, az pedig, hogy **Helység 1-re** kihallgatásra átszállították, szintén nem jogellenes.

Mindezekre figyelemmel az ítélet tábla - tekintettel az ítélet helyes indokaira - a Pp.254.§. (3) bekezdése értelmében a megyei bíróság ítéletét helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperes a Pp.78.§. (1) bekezdése alapján köteles az I.r. alperes tárgyaláson való megjelenésével kapcsolatban felmerült útiköltségből álló készkiadása, mint másodfokú perköltség megfizetésére.

A felperes költségmentessége folytán feljegyzett fellebbezési eljárási illeték viseléséről szóló döntés a Pp.78.§. (1) bekezdése, a 6/1986. (VI.26.) IM. számú rendelet 13.§. (1) bekezdésén és 14. §-án alapul.

Győr, 2008. évi szeptember hó 11. napján

Dr. Ábrahám Éva sk
a tanács elnöke

Dr. Lezsák József sk.
előadó bíró

Dr. Vass Mária sk.
bíró